

ISI 2011, Dublin

Népszámlálási stratégiák

Beszámoló
Mag Kornélia
Népszámlálási főosztály, KSH
2012. január 24.

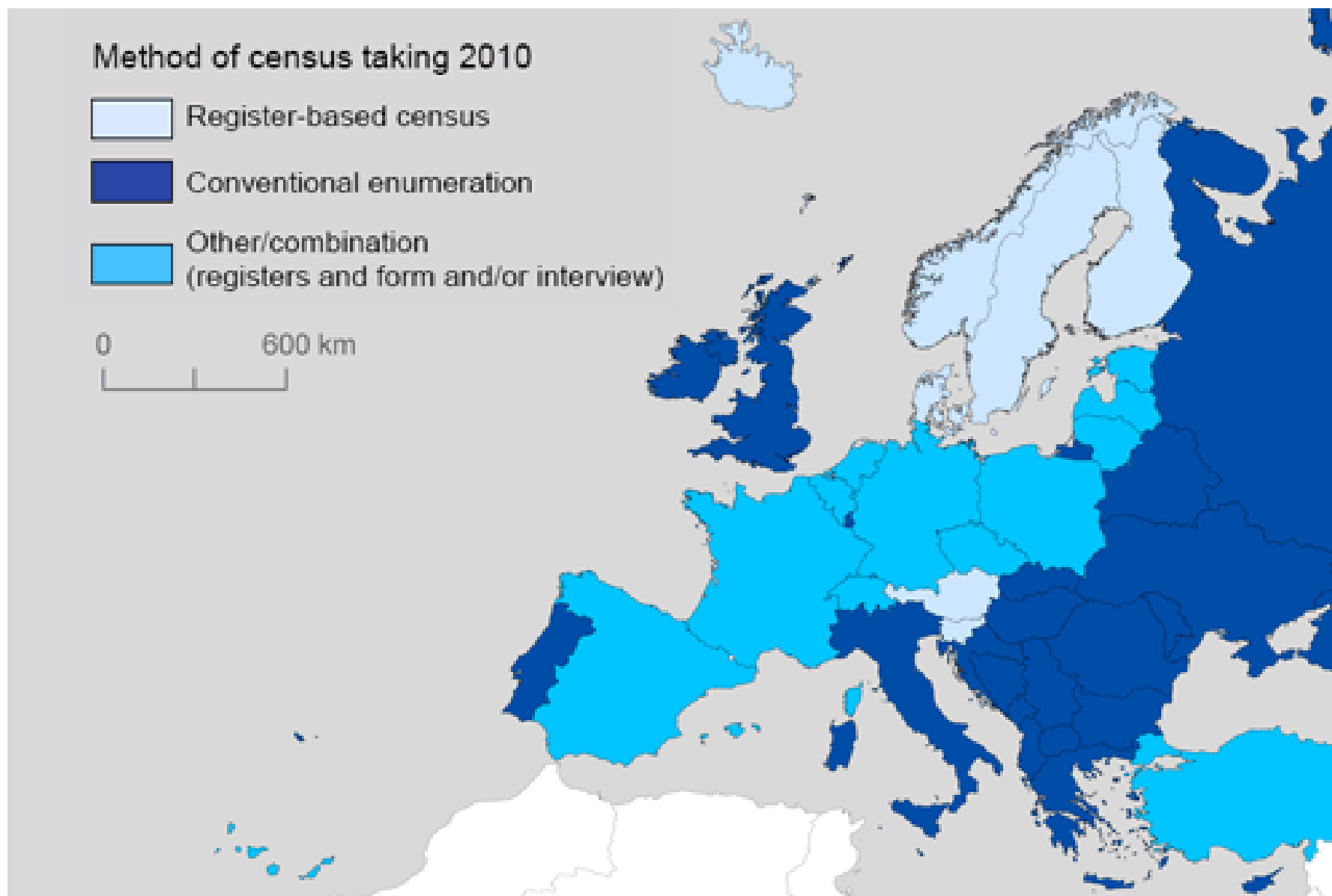
Előadások-előadók

- Conducting Censuses under Challenging Situations Crisis and Post-Conflict - Rogelio Fernandez Castilla
- Censuses in a register-based statistical system
- Espen Andersen, Statistics Norway
- Beyond 2011 – Future Population Statistics for the United Kingdom – Frank Nolan, ONS

Method of census taking 2010

- Register-based census
- Conventional enumeration
- Other/combination
(registers and form and/or interview)

0 600 km

A népszámlálás végrehajtása kritikus helyzetben lévő országokban

- Jelentős számú, összesen 31 ilyen helyzetű ország volt 2011
- A humanitárius segélyek és támogatások jelentős részét ezek az országok kapják: 2011-ben közel 7,3 milliárd dollárt
- A háborús vagy háború utáni helyzetekben a lakosság országon és országok közötti vándorlása nagyon jelentős, így az adatok nagyon gyorsan elavulnak
- Az adatgyűjtés körülményei hatalmas kihívás: nincs infrastruktúra, a szakértelem, az adatok elfogadottsága, a politikai függetlenség megkérdőjelezhető

Norvégia - Történeti áttekintés: Népszámlálás és a regiszterek

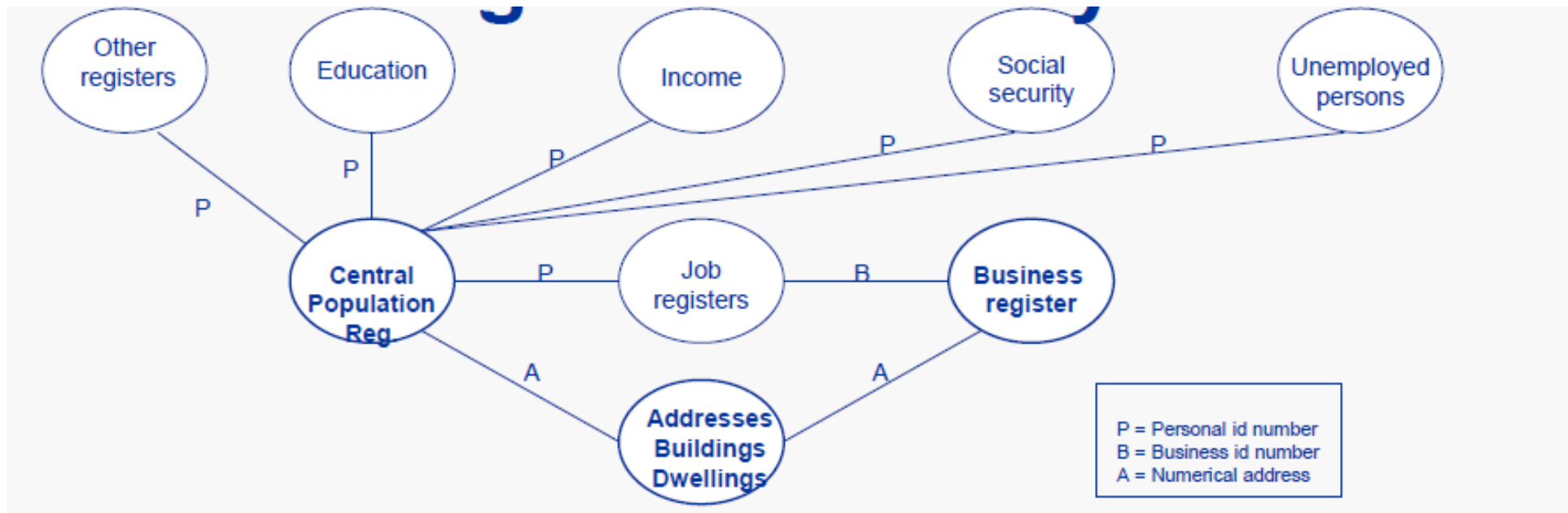
- 1960: az utolsó minden tekintetben hagyományos Cenzus
- 1964: a Központi Néesség Regiszter létrehozása az 1960-as adatok alapján
- 1970 : Még leginkább a hagyományos módszerek, de az adatgyűjtéshez és az adatok ellenőrzéséhez már a regisztert használják
- 1980: E-mailben küldött rövidített kérdőívek: már nincsenek összeírók, és a demográfiai adatokat a Néesség Regiszterből nyerik
- 1990: Regiszterből nyert adatok:
 - Demográfiai jellemzők, iskolázottság, jövedelem, földrajzi jellemzők
 - Mintavételes felvétel: foglalkoztatottság, háztartások , lakások jellemzői
- 2001: Személyekre vonatkozó összes adatot regiszterekből nyerik,
 - Adatgyűjtés: háztartások , lakások jellemzői
 - A népszámlálási adatok alapján létrehozzák a Lakás Regisztert
- 2011: teljes regiszter alapú népszámlálás

Cenzus stratégia

- A Norvég Statisztika Hivatal fő célkitűzései az elmúlt 10 évben a következők voltak:
 - az adatgyűjtések racionalizálása (költség csökkentés)
 - Adatszolgáltató terhek csökkentése
- Szoros együttműködés a regiszterekért felelős szervezetekkel, intézményekkel
- A korábbi népszámlálás adatok széleskörű felhasználása regiszterek létrehozására, minőségük javítására
- Fokozatos fejlesztés
 - Különböző szakstatisztikákon tesztelték a módszereket
 - Akkor vette át az adatgyűjtés szerepét a regiszter, ha az eredmények megfelelő minőségűek voltak
 - A regiszter létrehozása és a népszámlálás célra történő használata közötti idő regiszterenként nagyon eltérő volt

Jogi háttér – statisztikai törvény

- Az adminisztratív adatokhoz elem szinten hozzáférnek
- „Egy irányú utca” elve:
 - Adminisztratív adatok felhasználása statisztikai célokra
 - Statisztikai adatok felhasználása:
 - Statisztikai célokra
 - Kutatási célokra
- Népszámlálás adatok felhasználása statisztikai regiszterek létrehozására

- Az alapregiszterekben lévő egységek: Személyek, lakások/épületek, gazdasági szervezetek/intézmények
 - Származtatott egységek: háztartások, családok
- Minden regiszter összekapcsolt:
 - A személyek a lakásokhoz és a munkavégzés helyéhez
 - Minden egység földrajzi koordinátához kötött

Az új típusú népszámlálás jellemzői

Előnyei

- Olcsóbb
- Kisebb adatszolgáltató teher
- Közvetlenül összehasonlítható a szakstatisztikák eredményeivel
- A népszámlálás típusú statisztikákat évente elő lehet állítani

Hátrányai

- Csak azok a statisztikai mutatók/témakörök állíthatók elő, amelyek valamely regiszterben benne vannak, vagy abból származtathatók
- A regiszterekben rendelkezésre álló egységek, mutatók definíciói eltérhetnek a népszámlálás fogalmaitól (pl.: életvitelszerű lakhely)

Kihívások – Életvitelszerű lakhely

- Két megközelítés: Bejelentettség szerinti és a tényleges lakóhely
- Az EU szabályozás a “de facto” lakóhelyet írja elő, azonban lehetőséget hagy a bejelentettség szerinti népesség használatára – az EU szintű összehasonlíthatóság komoly kihívást fog jelenteni
- A regiszter alapú népszámlálásoknál leggyakrabban a bejelentettség szerinti lakóhely használata a kézenfekvő
- Norvégia néhány speciális népesség csoportra tesztelte az életvitelszerű lakhely szerinti népesség előállíthatóságát:
 - Intézeti népesség esetén (idősek otthona, kollégiumokban lakó fiatalok)
 - Kiegészítő regisztereket használnak
 - A tesztek alapján erre a két népesség csoportra a „de facto” népességet elő tudják állítani

Kihívások: Háztartások

A háztartások kialakításának az elve a regiszter alapú népszámlálásoknál a Népeség regiszter és a címregiszter összekapcsolása a címek alapján

- A népeség regiszter hibái:

- A személyek nem a valós címre vannak bejelentve (pl.: nem jelentik át a címet költözés után)
- A regiszterben lévő cím pontatlan (pl.: emelet, ajtószám)
- A címek hiányosak

- A cím- és lakásregiszter hibái:

- „Túl sok” lakást tartalmaz (lebontott épületek is találhatók benne, duplázódások - sarok)
- Nem tartalmaz minden „lakóegységet”: illegális lakhelyek

Háztartások:

- A Népeség regiszternél nincs jobb forrás,
- a címek pontatlanságából származó hibákat imputálással korrigálják

Kihívások: további témakörök

- Iskolázottság: külföldön szerzett végzettségek
- Születéskori lakhely
- Országba érkezés időpontja
- Élettársi kapcsolatok
- Foglalkoztatottság: fekete munka, segítő családtag szerződés nélkül
- Munkába járás eszközei, ideje
- Nemzetiség, beszélt nyelv...

Következtetések

- A teljesen regiszter alapú népszámlálás egy hosszú fejlesztési, tesztelési folyamat az adminisztratív adatok felhasználásának és a statisztikai regiszterek fejlesztésének eredménye, mely több évtizedet igényelt
- A legnagyobb kihívásnak a háztartások előállítását vélik
- Összességében készen állnak, hogy az EU népszámlálási törvényben meghatározott adatköröket teljes egészében regiszter alapon előállítsák.

Nagy Britannia

- Hagyományos népszámlálás minden 10 évben
1801 óta

Fő kritikák:

- Idejétmúlt (ugyanazok a módszerek, mint 1801-ben?)
- Drága(2011 Cenzus költségvetés kb. £480 millió)
- Tolakodó (kötelező, bírságolás...)
- Nem szolgálja a célokat (gyakoriság, időszerűség...)

Ajánlás

- Több adminisztratív adatot kell használni

Az Egyesült Királyság 2011 után Program

- Meg kell vizsgálni, az adatgyűjtések, az adminisztratív és üzleti adatok felhasználhatóságát
- Alternatív népszámlálás tervezése, előkészítése
- Tesztek, próbák végrehajtása
- A 2011-es népszámlálás eredményeivel való összehasonlítás, értékelés
- 2014-re ajánlást kell megfogalmazni a következő népszámlálás végrehajtási módjáról, módszeréről

Felhasználói elvárások

Politikai döntéshozók:

- Forrás elosztás
- Speciális, kis népesség csoportokra vonatkozó adatok (idősek..)
- Megfelelő területi részletezettség (a hagyományos népszámlálással azonos címszintű)
- Gyakori adatok
- Időszerű adatok
- Mikroadatok
- EU jogszabályok teljesítése
- Méltányosság, egyenlőség, átláthatóság

Társadalom:

- Ne kapcsoljanak össze adatokat
- “Big Brother”-től való félelem
- Biztonságos adatkezelés
- Méltányosság, egyenlőség, átláthatóság

Első lépések

Felhasználói konzultációk:

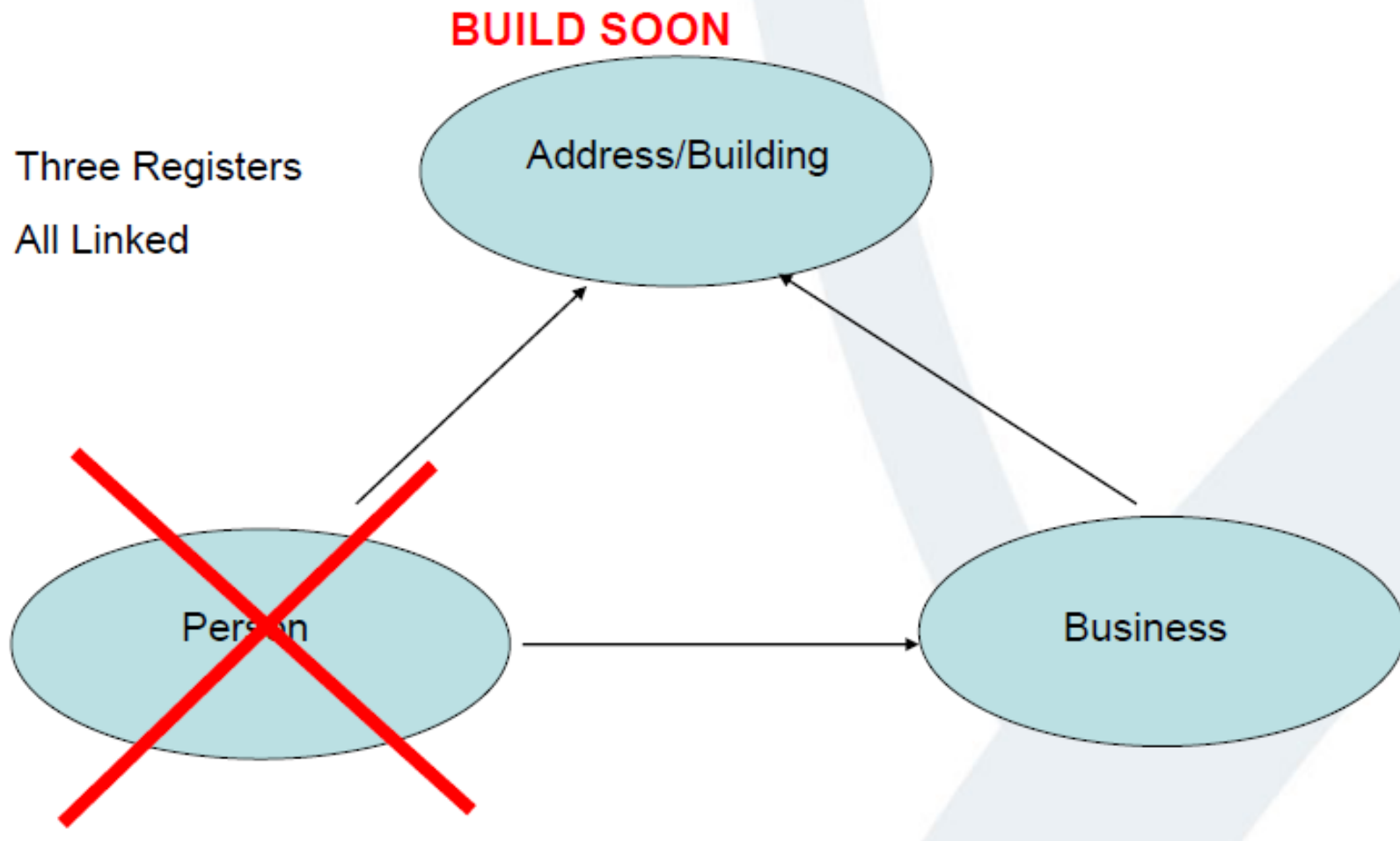
- A felhasználói konzultációk 2011 őszén kezdődtek
- Fő cél a jogi és politikai elvárások, prioritások beazonosítása
- A fő témakörök (ideértve a területi részletezettséget), a minőségi elvárások, és az adatközlés gyakoriságának a meghatározása

Módszertani változások:

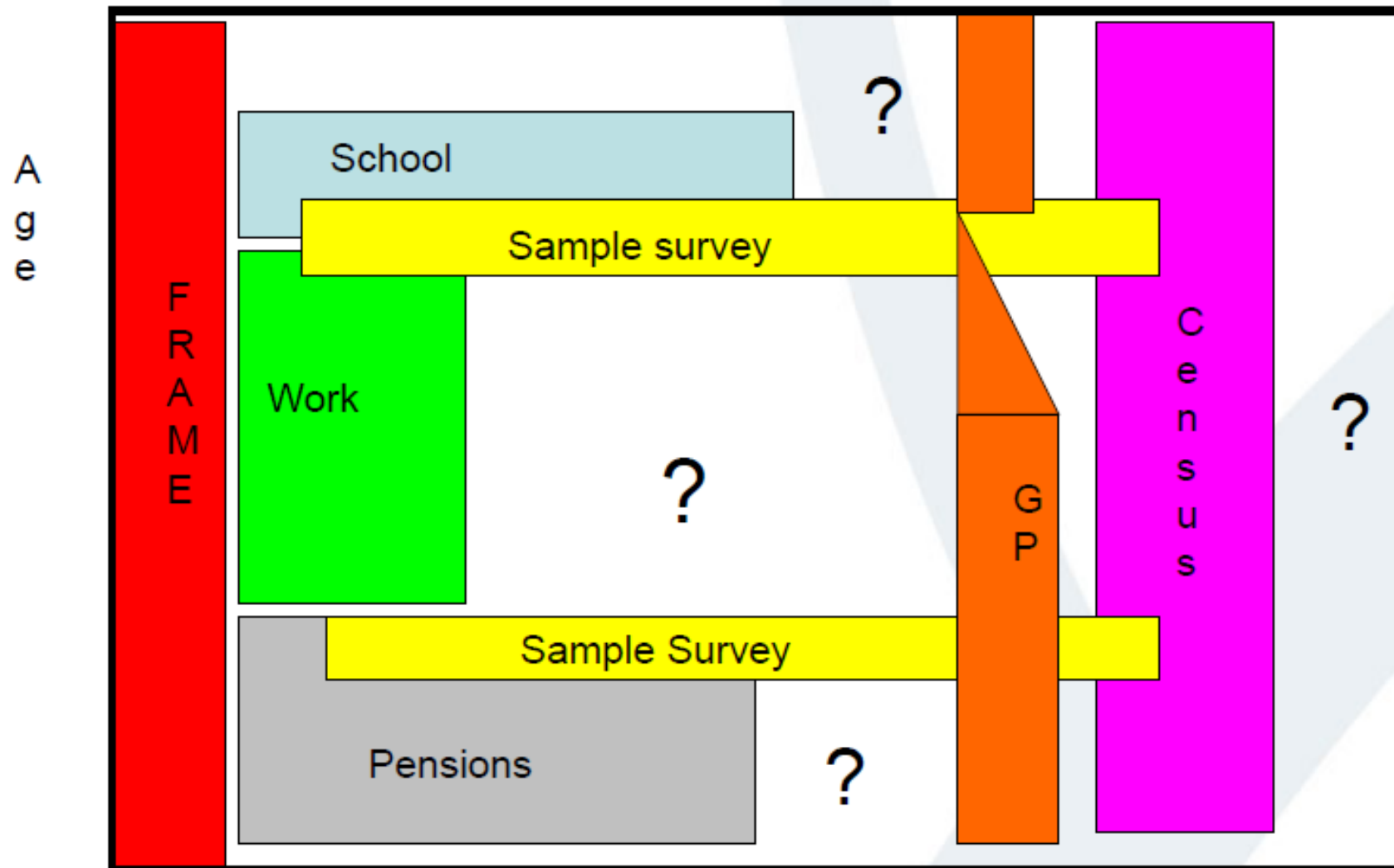
- Nagyon kicsi az esély hogy Népeség Regisztert tudjanak kialakítani (társadalmi elutasítás, jogi szabályozás...)
- Lakossági adatgyűjtések minta keretében változások (háztartásminták)
- Adminisztratív adatforrások minőség értékelésének módszertana
- Nehezen megszámmlálható népességcsoportok kérdésének vizsgálata (illegális bevándorlók, hajléktalanok...)
- Foglalkoztatottság: fekete munka, fiatal lakosság munkavállalása, alkalmi munka

Különböző módszerek kellenek a különböző
népességcsoportokra? - Komplexitás és elfogadottság

Regiszterek

Mixed Model with Admin and Survey Data

Kihívások

- Mi alapján szülessen döntés, hogy mi az optimális megoldás (minőség? költség? teljesség?)
- Milyen pontosak lesznek az adtok? Mihez lehet mérni? (benchmark?)
- Független minőségbiztosítás?
- Az új módszert elfogadják? (Lakosság, politikusok, kutatók...)
- Gyors és robosztus kutatások